

Oglaši, pripovisana itd.
iskaj i računaju se na temelju
običnog cienika ili po dogovoru.

Novič za predhodnicu, oglašen itd.
čemu se naputnicom ili poloz
nim post. štedionicom u Beču
na administraciju lista u Pulu.

Kod naručiva valja točno oz
načiti ime, prezime i najbliži
poštin predbrojniku.

Tko list na vrijeme ne primi,
neka to javi odpravniku u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštara, tako se iz
vana napislo „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 247-443.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a neologa svoj pokvarci. Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi, tiskare J. Krmotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Crociera br. 1. IL kat.)

Interpelacija zastupnika Spinčića.

Za gradnju mula u Mošćeničkoj dragi.
Interpelacija zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina upravitelja ministarstva trgovine.

Već mjesecu Marta 1893., pak julija 1895., i janaru 1897. stavio je pravopodpisani u visokoj zastupničkoj kući radi gradnje jednog mula u Dragi Mošćeničkoj resolucije, koje biju, od strane iste prihvocene. Istarski sabor se je takodje tim pitanjem bavio prihvativ odnosni predlog jednoglasno.

Tamošnji mul, dotično luka, koja bi gradnjom istoga nastala, bila bi veoma koristna i potrebita ne samo za tamošnje stanovništvo, koji mole i sami već više godina za to, i za pogranična mjesta, već i za tamo dolazeće brodove, koji bi nastali u luci za neugodna vremena vrlo prikladno utocište.

Zastupnici dotičnih c. k. oblasti koli u Beču tolji u Trstu, kod kojih je pravopodpisani to pitanje često zagovara, pripoznaće i sami potrebu luke u Dragi Mošćeničkoj, nu oni kažu, da se sve na jednom morsko dno vrlo duboko te da, bi djelo bilo veoma skupo. Nu i Mošćenička Draga morala bi već jednom doći na red i da se tamo sagradi ono, što se občenito potrebitim priznaje. Dubocene nisu tako velike, da se nebi moglo graditi i troškovi nebi bili tako veliki a da nebi potrebočom i koristi, koju bi se imalo od uredjene luke, odgovarali.

Na temelju toga, i obzirom na to, da se mora već sada putnike ladnjicama na parobrode prevažati i da se parobrod za tole losijeg vremena ne zaustavlja tamo, te da se u Dragi Mošćeničkoj godimice oko 8000 putnika na parobrode ukrepa i sa istih izkra, da se nekojih dana u godini do 2000 osoba ukrepa i izkra, takodje mnogo robe ukrepa i izkra, uslobodjavaju se podpisani stavili na njegovu preuzvišenost gospodina upravitelja ministarstva pravosuđa. Irgovine slijedeći upit:

„Je li njegova preuzvišenost sklona započeti sa gradnjom mula u Dragi Mošćeničkoj?“

PODLISTAK.

ZA ISTARSKE ĐEĆICE

tiskario Viktor Enin Car, a govorila mala Jelica Janežić na zabavi u Voloskom dne 7. oktobra 1905.

Dobre gospode i gospodice! I vi častna gospodo!

Pripoviedi ču vam malu zgodicu: U nekom lepotom, ali siromašnom mjestu naše milje Istre nije bilo nikakve škole. Djeca toga stola nisu poznavala ni knjige, ni pera. Sve što su umni ljudi smislili liepa i koristna, to je za onu ubogu djecu bilo i niemo i mrtvo. Tudi, sa susjedima djeca, mali Talijani, rugali su se njoj, rugali su se neznanju onih naših srotnata.

I naši su sirotini plakali...

Čuo ih mali andjeo zlati, čuvat njihov. Dobri andjeo nije mogao da gleda njihovu tugu. Zumanjao bijelinu krimu, svomjim poljetom u nebo pred narodne, dobre sveće: Cirila, i Metoda.

I andjelak uze da pripovieda o žalosti one uboge djece. — Pripovedio andjelak

nikoj te odgovarajući tomu iznos, već u proračun od g. 1906.; naknadno uvršti, te istodobno naložiti, da se tamo bezodvlačno sagradi obala, što bi se izvelo sa malim troškom?“

U Beču, 29. septembra 1905.

(Slijede podpisi).

„Za popravak mula u Opatiji.“

Interpelacija zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina upravitelja ministarstva trgovine.

Obzirom na interpelaciju prvo podpisano i drugova od dne 4. maja 1904. u pogledu na to, što se je konadno državna uprava na to odlučila, da je počelo veći iznos za popravak mula za pristanište u Opatiji u proračun za god. 1906., uvrištiti, i da se je već prije, i to 5000 K godine 1904., i 8000 K godine 1905., za istu svrhu opredjelilo, to da je občina Volosko-Opatija predujam potrebitih iznosa za radnje ove godine dotičnim oblastim ponudile, uslobodjavaju se podpisani stavili na njihovu preuzvišenost gospodina upravitelja ministra trgovine slijedeći upit:

„1. Kako će njegova preuzvišenost imenovanje nekojih sudbenih pristava u Istri, napose onih za kotar Pula, koji nisu vesiši tamo rubljenim jezikom opravdati? 2. Je li njegova preuzvišenost sklona i buduće sano takovo sudice imenovati, koji su ugovoru i pismu vješli jeziku stanovništva?“

U Beču, 29. septembra 1905.

(Slijede podpisi).

„Proti imenovanju sudaca, koji nepoznaju jezik stanovništva.“

Interpelacija zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina upravitelja ministarstva pravosuđa.

U posljednje doba popunilo se je nekoj mjestu sudbenih pristava u Istri sa natjecateljima, koji nisu viši jezikom, koji su u dotičnih kotarima u porabi. Sudbeni kotar u Puli jest jedan od onih, u kojim je znanje hrvatskoga jezika bezuvjetno potrebno, posto jedan velik dio

kako su malena, sirotin dječja zapuštena, ostavljenja... Pripovedio on, kako ne poznaju ni knjige ni pera. I više toga je pripovedio andjeo.

Dobrim se je svecima, razališlo sreće. Dve biser-suze kuju na prribela kriila maloga andjeja. Onda su sveci obujmili glavicu kri-latoga andjeja... U čelo su ga poljubili i tihu mu šapnuli obe blage rieči:

Idi andjele, letaj po bielom svetu, pa gdje god se namjeris na Hrvata ili Hrvaticu koju, ti se ušuljaj u njihova srca, takni im došu, da se smilju zapuštenoj braći svojoj. Idi andjele i letaj po bielom svetu...

I pošao andjeo bielim svetom.

Ko teptir od sveta, do sveta, tako leti i andjeo od srca do srca i sve kuce, sve kuće na vratima narodne milosti.

Dobre gospode i gospodice! Mali će audjeo doleći i na vaša srca. Primiti ga lepo — leipo ga primiti. I ako opet k vama doleti, vi ga primiti. I ako opet k vama doleti, i svaki put pružite darak ubogoj istarskoj đečici.

I andjelak uze da pripovieda o žalosti one uboge djece. — Pripovedio andjelak

pucansta toga kotara poznaje i služi se hrvatskim jezikom. Ipak se je u tom kotaru imenovalo pristava, koji ne pozna hrvatski jezik, koji to sam poznaje i koji ne može svoju službu vršiti. On neće u mnogo slajjeva, ni tuženika ni tužitelja, a ni oni nježa razumiti.

Pošto je to proti pravu i zakonu i rugoba za svaki uredjeni sudbeni postupak, uslobodjavaju se podpisani slaviti na njegovu preuzvišenost upravitelja ministarstva pravosuđu slijedeći upit:

„1. Kako će njegova preuzvišenost imenovanje nekojih sudbenih pristava u Istri, napose onih za kotar Pula, koji nisu vesiši tamo rubljenim jezikom opravdati? 2. Je li njegova preuzvišenost sklona i buduće sano takovo sudice imenovati, koji su ugovoru i pismu vješli jeziku stanovništva?“

U Beču, 29. septembra 1905.

(Slijede podpisi).

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 8. oktobra 1905. (Konac).

Za sveobče, jednako, izravno, tajno pravo glasa.

Razni zastupnici postavili su preše predloge za uvedeoje sveobčega, jednako, izravnoga, tajnoga prava glasa. Kako svi državljanji terete nose, poreze plaćaju u vojsku idu, tako morajući svi i pravo glasa imati. Tako misle Česi, tako slobodni Poljaci, Rusini, Hrvati, Slovenci pa i njezi Njemci. Naime Čehi govorio je za to Dr. Kramaf, te proglašio zahtjev sveobčega prava glasa kao nuždu e da se izdje iz položaja u kojem se monarhija nalazi. Veli se da bi to škodilo Njemcem, al pravdno bi bilo. Njeke krunovine koje manje poreza plaćaju mogu bi možda imati razmjerno manje zastupnika. Zahtjev da mora svak znati čitati i pisati za dobitje prava glasa bio bi nepravedan za one koji ne znaju čitati i pisati a plaćaju porez (česki viši za one koji bi radio snati čitati i pisati al se nemaju gdje naučiti. Ojazka dopisnika.). Mir medju narodi ne može provesti obstojeći parlament.

Drugi Čeh Fresel kaže, da sveobče pravo glasa odgovara načelu kršćanstva, i dodaje da će si ga narodi izvojevati.

Slovenac Dr. Sustersić pobij ministr predsjedniku, koji je kazao da sveobče izborni pravo ne spada u organizam monarhije, i htio bi da se ponekle preuredi i gospodsku kuću.

Poljak (divljak) Breiter veli, da se može groznomu stanju koje vlada u monarhiji, učiniti kraj jedino uvedenjem sveobčega prava glasa.

Druzi Poljak (socijalni demokrat) Dalmatinski izteče da pet naroda zahleve sveobče pravo glasa, samo ne čine to liberalci nit Poljaci, oni da „Kola“. Mi smjeimo, veli na svrši, i o dinastiji govoriti, jer dajemo za njezino uzdržanje svake godine 11 milijuna kruna. On neće vredniji cara, starca, koji je mnogo pretrpio. Nego vladari teško čuju, pak moramo smisliti, kako da osvojimo njihovo aho. U Ruskoj moralia su biti umoren tri ministra, prije nego li se je poduzelo korake za uvedenje sabora.

Izlaži svakog četvrtka •
predne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju a ne podpisani ne traže a ne frankirani ne primaju. Predplata se poštarnom stoji 10 K u obče, 5 K za seljake } na godinu ili K "5", odn. K 250 na pol godine.

Ivan carvine više poštarna. Mača i utisak se a Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zato

stoji 20 h, koliko u Puli, toliko

čarvan iste.

Uredničko i uprava nalazi se

u "Tiskari J. Krmotić i dr. Via Giulia br. 1), kamo se

haslovoju sva pisma i pred-

plate.

Rusin Romančuk kaže da bi se moglo stvoriti izborne kotare po narodnosti, da ne bude nijednoj krivo.

Nj-mac-katolik Ebenhoch i njegova stranka su za proširenje prava glasa, al da nesme biti skokova. Treba dobro stvar proučiti.

Ministar-predsjednik veli da nije protivnik proširenja izbornog prava, al uvesti sveobče, jednako, izravno, tajno pravo glasa da nije kod nas tako lako moguće. I sam Kramaf, tolik zagovornik sveobčega jednako prava, govorio da bi trebalо pokrajnim obzirom na broj stanovništva i porez, dati njezinu više njezinu manje razmjerno mandata. A to već ne bilo sveobče i jednako pravo glasa. Trebalо bi na daje i na to gledati, koliko i gdje koji stanuje. Ministar-predsjednik misli da bi se moralо najprije urediti narodnostno pitanje, i to bi moralо biti temelj na kojem bi se gradilo izborni pravo. Ne bi bilo sretno rješenje pitanja, kad bi bud koja narodnost monarhije kada sveobčega i jednako prava glasa izgubila ono zastupstvo u carevinskom vieću, koje ima pravo zahtjevati po svojoj kulturnoj i povijesnoj valjanosti. Carevinski vieć je zastupstvo narodnosti; vlasta mora gledati da ne oblađuju puki brojevi izbornika, i da čuva narodnost pred majoriziranjem. Samo Njemačka, i to samo za državni sabor, i Francežka, imaju sveobče jednako pravo glasa. Kod svih drugih država je to pravo budako ometašeno.

Poljak poljskoga kola i predsjed. istoga Dzeduščki misli da je već sada parlament preveć demokratički, da ne treba da bude više, te je proti sveobčem i jednako pravu glasa. Tako i njemački liberalac Menger, i Svenjemac Stein. Trčanski Horts i bečki Oner izrazuju se za sveobče i jednako pravo glasa. Derschta veli da će njemačka pučka stranka glasovati za prenost; i ako bi bila prihvadena, podnosi osnovu kako da se uzme u obzir narodnostne interese. Kršćansko-socijalni Dr. Schöpfer je za sveobče pravo glasa. Dr. Kramaf u svojem zaključku ugovoru kao predlagatelj veli ministru-predsjedniku kako je zadužno, što se boji možibelnoga majoriziranja u budućnosti, a ne vidi ili neće da vidi majoriziranja koje danas obstoji u manjih krunovinah.

Glasovanje.

Za prenost predloga glasovalo je 155 zastupnika, proti prenosti 114 — dakle većina sa, al prenost tim nije prihvadena, jer bi trebalо većinu od dve trećine glasova, a te nije.

Od 425 zastupnika glasovalo ih je samo 269. Mnogi su se udaljili od glasanja. Proti prenosti glasovalo je razmjerno najviše Poljaka od Kola, svi složno, onda česki i njemacki veleposjednici, katolički Njemci, njezi Talijani, kako u pr. Trentinac Delugan i Istrijanac Rizzi, i Gorčani Antonelli, Lenassi i Verzengassi, te Runumij. Za su glasovali Česi svi, osim njihovih veleposjednika, Rusini, slobodni Poljaci, Hrvati i Slovenci, njemački nacionalici, kršćanski socijali, pojedini drugi Njemci, i socijalni demokrati.

Odrođenje parlamenta.

Bili su još proglašeni njezi upiti, da predsjednik pročitali pismo ministru predsjedniku, uslijed kojega je po previšnoj odluci parlament određen, i zaključio slijednu. Neki zastupnici su na to digli silnu buku, jer da su njezi prije pitali rječ, a nisu je dobili. Da će s tim poteti, kad se parlament opet sastane.

Parlament je zasjedao 11 dana, al nije rješio nijedne točke dnevnoga reda ustanovljenog za sjednicu od 26. rujna.

o obziru, količine bile izvedene na zadovoljstvo mnogo- u nas nekakva indolencija prema ovomu
pomoćniku. Dobojnih gledalaca. Tu sokolsku svećanost družtvu. Rad česa? Valjda neke ne zado-
vole je i srušaći Sokol, te je i on ne- voljava rad istoga, ili zanimanje za isto
lovoranu. Prijatelj vježba kako spremno izveo. Iza gim- prešlo je u nehaj. Prvo svakako ne, jer
je ondje olvorističkih vježbi sledila je slobodna zabava, društvo zadovoljava svrsi. Drugo pak ob-
ovoga mjeseca ga pak ples. stoji. Poznamo ih, ne haju za družtvu,
Ljekarna pl. I Klar. Višeput je čovjek u čudu, ne mare za svoj napredak, i jer, "bez dru-
ko da upozna istinu, odnosno, da raz- živa nema junačta" postaju slabici u svakom pogledu. Budući put treba markirati njihova odsutnost! Da vidimo za-
se je čestitim koju laž od istine. Evo vam jedan primjer.
če nastojati samo našem selu govoriti se među seljani samo
dovoljno u svemirskat. Dakle, svi su Hrvati. Ali osobito
razliku jezika i dan hoće da nije Hrvat. Misli on: jer
i mi tamošnjim. Čitam „Piccolo“ i znadem nesto ta-
lo prepucamo. Janski, ne moram biti Hrvatom, već
uznale Družbe strjan, što po našu znači šarenjak.
a dne 7. oktobra, kad nisi Hrvat, onda nisi naš čovjek
svakom po- i slobom nemamo posla, bi mu se moglo
je bila, da sa- eve našoj djeci, on što hoće. Bilo je vrieme, kad je
moralia i djeca edan iz njegove kuće pred Hrvate i ku-
i. To su ona uruz bacao. Zaboravio se i to. Vremena
avale na pretek. i mjenjuju pak i ljudi ponosno. Djeci
lica Janežić vidjavnja postaje Hrvatima. To pokazuju
am je govorila smo u tom, što su u nekim našim druž-
nim kucajuć na rima, dalje se ne ide; a on je ostao isti-
rosi štograd za- Ponos se diže, u učitelju, kad se nalazi
od naših, jer je on preprečen, pak mu
du na ruku. Boje se valjda njega, jer da
poznat u Voloskom, u Poreču (kod
jutre) i u Trstu. I sada bi htio nesto
zvesti. U Voloskom su za njegov naum.
začudilo nas, da su neki članovi uprav-
ogice vieča, dakako sa tajnikom skupa,
pošli mu u prilog tako daleko, da su za
njegovu korist napravili jednu molbu, da
se usliši njegova želja. Hoće li to Klani
biti na korist? kako sumanj! Neka se
oni u stvar bolje zamisle, pak da vidimo
to kojega zaključka će doći! Budimo već
ednom podpuni ljudi, i skrbimo, da bude
viri bolje, pak ne čemo radi pojedinca
doći do tako trajavje politike. Ne mislite,
er nemate borbe, da možete samosvojeno
izvjeti i pogriješiti, jer još neki je
oudan, koji na vas pazi i još će bolje
baziti. Rekoh, da koristim našoj hrvatskoj
stvari, koja mora svakomu poštenomu
Hrvatu biti sveta!

„Vepřinčani za braću u Kalabriji.“ Pod tim naslovom donio je trčanski „Zidovčić“ po dva puta imenik prinosnika za ponesrećene od potresa u Kalabriji. Kad bi onaj zloglasni piskar iz Apriana (Vepřinčic) smatrao nesretne Kalabreze kao braću u kršćanskem smislu, ne bi mu bilo prigovora, nu pošto on drži ponesrećene za braću po kri i jeziku. Vepřinčan, to mu i ime ogromne većine postenih občinara veprinčanima poručujemo, da Vepřinčani ne bijahu, nisu i neće nikada biti u njegovom smislu braća siromašnih, zapuštenih i nesretnih Kalabreza. Njemu je slobodno ako hoće i sama sebe nazvati Kalabrezi.

Gostovi u Opatiji. U Opatiji se je u poslednje doba toliko kuda sagradilo i povećalo, da neće biti od sad unapred tako lakko da se napune, svih stanovi i sve sobe. Ali radosna je pojava, da broj gostova do godine do godine raste. Narasao je i ljetos, kad se je početkom ljeta zlobno širilo, glasove o nekakoj bolesti. U jeseni pak, čini se bar meni, bilo ih je prilično više nego li drugih godina. Bilo ih je do 2200. Ovoga mjeseca broj sve više pada, te je već spao na 1200. Nego poznato je da sad idemo u dobu godine, kad biva u Opatiji najmanje ljudi. Gostova bilo je sa svih strana, i svih narodnosti. I vredno bi bilo jednom brojevi dokazati, koliko je po prilici barem koje narodnosti, osobito zato, da Njemci i njihovi stitnici duhovni i svjetovni vide, da nisu samo oni ovdje, pače da je drugih mnogo više nego li njih, u koliko nisu dosli ovamom tribuhom za kruhom.

Pazinski kotar:

Iz pazinskog kotara: 2. budućega mjeseca novembra obdržavat će se izvanredna skupština učiteljskoga društva „Narodna pravljica“ u Pazinu. Odbor pozivaju, da se učiteljstvo odazove u Stotvem broju. Opatzka vrlo umjestna. U zdujne doba opaža se, da imade mješta

supruga; 42 pare: Mate Bazgon; 40 para: Grego Mejak; po 20 para: Mate Šverko, Jakov Piš, Roko Žmak, Vicko Klaric, Mate Icka, Jakov Žmak, supruga ovoga, i Jakov Bužđen; 10 para: Kata Žmak; 4 pare: Kancijan Klaric.

Zivilni darovatelji i sabirači, ugledali se i drugi u ovaj lepi primjer!

3. Ima se dati sveobče, jednako, izravno i tajno pravo glasa svakomu državljanu nove vlade.

4. Ima se sazivati jedan jedini parlament, sastavljen od predstavnika svih naroda zdržanih zemalja.

Donašamo ovo, al ujedno i upozorujemo, naše čitatelje, da je gori rečeno samo misao nekih, koju objavljujemo samo za to da čitatelji vide, što se medju ostalim kuha u nekih glavah Bečih — i to sada kad zgrada na sve strane puca.

Otpušten nelitej se talijanske „Legione“ škole. Prijatelj nam iz srednje Istre javlja, da je bio odpušten učitelj talijanske „Lega Nazionale“ u Zrenju, zloglašni Krstofer Borat radi gnjusnih zlostina, počinjenih na školskoj djeci. Taj isti prijatelj nas pitá, da li znademo i mi stogod o tomu, pa ako znademo, zašto to ne objavimo. Tomu prijatelju odgovaramo, da nam je poznato, da je bio taj smrtni učitelj odpušten i kazneni tamoćicom od 16 mjeseci, ali nam nije poznato baš radi kojeg i kakvog zlostina. Svakako stvar je moralna biti debela kad mu odmjerise 16 mjeseca.

Možda bi nam znali kazati za nedjelu svoga miljenika zrenjski kralj i šarenjaci?

Talijani žale unapred za biskupom Flappom. Jedva položite mrive ostanke gorickog nadbiskupa blagop. Jordana k vječnomu počinku, već je nastala u talijanskih listovih preprička tko da mu bude naslijednik. Razumije se samo po sebi, da je izključen svaki hrvatski ili slovenski kandidat — jer toga neće primorski liberalni Talijani, toga neće cesarska vlada, a toga neće valjda ni gospoda u Rimu. — Slaven bio bi dakle izključen — jer takav vjetar danas kod nas puše.

Tko da bude dakle nadbiskupom?

U tom su nazovi-liberalci različita mnjenja. Jedni bi htjeli porečko-puljskog biskupa Flappa, dočim že drugi domaćeg svećenika Talijana. Istarski talijanski-liberalci dali bi goricanom biskupa Flappa pod uvjetom, da im jamče, da će dobili drugoga Flappa t. j. biskupa, koj će misliti, čutiti i raditi po receptu biskupa Flappa. Oni se naime boje, da bi mogao postati porečko-puljskim biskupom puljski proš. preč. Zanetti tjesni prijatelj biskupa Flappa. Ali ovaj se je Talijanom zamjerio, jer propovjeda kršćansko-socijalnu nauku, koja njim neide u glavu.

„Slovenski Narod“ od dne 16. o. m. razpravlja na uvodnom mjestu o popunjenu nadbiskupsko stolice u Gorici, te dokazuje, da se užodi žestoka borba između biskupa Flappa i Nagla za ovo mjesto. Težko je predvidjeti koji li će od njih pobediti. Bude li vredila dosadašnja praksa kod imenovanja crkvenih dostojanstvenika u Primorju, to će pobediti onaj, za koga se budu u Beču zauzeli.

Mi bismo želili — da iskreno kažemo — da pobede obadvaju.

Franina i Jurina.

Fr. Su l'plakali zrenjski kraljeli kada su njim mestr — tovara va peržun pejali?

Jur. Vero su se bvalili, da je bil fini maestro, zač da je dicu lipo vadil...

Fr. Praštarje.

Jur. Samo da je bil Talijan!

Razne primorske vesti.

Imenovanje. Naš zemljak i čestiti rodoljub g. Fran Cek iz Hrasice — obč. Podgrad, koji je onomadne svršio svoje načine, već uporabimo sve a mimogredu docabimo onima niže: „Ne gori obraz od sunca, već od postenih ljudi“. Prosvjetom k narodnoj slobodi!

Dječje zabaviste. I ako je „Dječje zabaviste“ jedno od nevažnijih djela (za dječjaka prip. družtvu), gg. Hrvata u Pazu, začudilo nas, da su neki članovi upravogice vieča, dakako sa tajnikom skupa, posli mu u prilog tako daleko, da su za njegovu korist napravili jednu molbu, da se usliši njegova želja. Hoće li to Klani biti na korist? kako sumanj! Neka se sunca, već od postenih ljudi“. Prosvjetom k narodnoj slobodi!

Kupatili se učitelji. Iako je „Dječje zabaviste“ jedno od nevažnijih djela (za dječjaka prip. družtvu), gg. Hrvata u Pazu, začudili nas, da su neki članovi upravogice vieča, dakako sa tajnikom skupa,

posli mu u prilog tako daleko, da su za njegovu korist napravili jednu molbu, da se usliši njegova želja. Hoće li to Klani biti na korist? kako sumanj! Neka se sunca, već od postenih ljudi“. Prosvjetom k narodnoj slobodi!

Predsjedao je skupstini podpredsjednik i zemaljski predsjednik Tomasi, postojećem predsjednikom odstupom markiza Gjure Polesini-Kamalića izražajeno.

Iz talijanskih novina doznađeno je da se je na skupstini medju ostalim zaključilo razvili osobitu djelatnost oko promicanja poljodjelstva na otoku Cresu. Odobreni bijahu obraćuni za god. 1904. i proračun za g. 1907.

Englezki kralj na jadranskom moru. Iz Rieke pišu trčanskim novinam, da se je u Opatiji prosuo glas o dolasku englezkog kralja Eduarda budućeg proljeća u naše južne krajeve. Po tomu glasima bi kralj Eduard posjetiti nekoje gradiće Dalmacije, napose Dubrovnik, Kotor itd., odakle bi doplovio na Rieku, pak u Opatiju, Pulu, Trst itd.

„Velika Austrija!“ Sad kad već puca na svih koncih i krajih državne zgrade što se zove kakvih još ne 40 god. „Austro-Ugarska“, pojavljuju se svakojaki graditelji, koji bi htjeli bilo ovako bilo onako zgradu uzdržati, i u tu svrhu praviti.

Njegoski misle, da bi prestala „Austro-Ugarska“, i mjesto nje da bi se stvorila „Velika Austrija“; da bi prestao najmanje dualizam, i nastala jedinstvena država, u kojoj bi pojedini narodi u njihovih stvarih posvemnaju samoodluku imali, a inače bili u Beču osredotočeni.

Ti njeki počeli su izdavati početkom prošloga mjeseca list, i to svakoga ponedjeljka jednom. Imali su već i jednu skupštinu, izabrali su odbor, i stvorili u glavnih crtah program.

Evo toga njihova programa:

1. Mjesto sadanjega dualizma stvara se federacija (savez) sa jakom središnjom silom. Organ nove vlade jest ured kanclerija, pod koj spadaju ravnateljstva domobranstva (vojske), odnosaji politički i trgovački te izvanjska politika.

2. Mora se dati narodna autonomija (samovlast) svim narodom Austrije i Ugarske, i bezuvjetno izjednačenje prava ustanovljenih po temeljnih zakonih za sve državljanje.

Razni prinosi:

Ravnateljstvo družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru primilo je nadalje sljedeće iznose: Dr. Pero Magdić sabranih u Ladislavcu K 11.66 te u društvu „Vile“ K 5.50.— Ljevice bez desnice Zagreb K 31.50.— G. Fr. Katarinić u Nerezinama prihod zabave K 81.— G. D. Lopatić sabranih na proslavi rigorosa g. G. Kramera u Karlovcu K 48.— Veprinčacka muška podružnica za godinu 1904 K 278.18.— g. Dr. K. Janežić Volosko K 10.— Akad. klub „Mladost“ u Zagrebu kao čisti prihod od zabave u Sisku od dne 16/7 o. g. K 32.14.— G. A. Krulić od narodnog bilježnika zabave Sokola u Voloskom K 40.06.— Dr. Pero Magdić u Varaždinu K 13.20.— G. Anton Polić sabrao kod krstika kod g. V. Tijan u Senju K 6.44.— Ženska podružnica u Poljanama K 50.— Akad. klub „Mladost“ u Zagrebu u ime prihoda zabave u Lipiku od dne 5/8 u Daruvaru te u Daruvaru od dne 6/8 ove godine K 200.70.— Gosp. A. Ryslav u ime

